

08 ΙΑΝ. 2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Τηλ. επικ.: 210 7767 023

Αθήνα, 08 - 01 - 2016

Αρ. Πρωτ.: 496

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

Βουλευτές: κ.κ. Γ. Αμυρά &
Ιάσ. Φωτήλα
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 1879/11-12-2015

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 1766/08-12-2015 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι Βουλευτές κ.κ. Γ. Αμυράς & Ιάσ. Φωτήλας, με θέμα: «Λειτουργία της Επιτροπής Αξιολόγησης του άρθρου 15 του Κώδικα περί Δικηγόρων», θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ι. ΒΑΣΙΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 περίπτωση β) του ν. 4194/2013 (ΦΕΚ Α' 208/27-09-2013, Κώδικας Δικηγόρων), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παρ.3.α του Ν.4205/2013, ΦΕΚ Α' 242, και κατόπιν με το άρθρο πρώτο υποπαρ.ΙΕ.1.στοιχ. α' Ν.4254/2014, ΦΕΚ Α' 85/7.4.2014, ορίζεται ότι: «1. Πτυχιούχοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής μπορούν να πραγματοποιούν άσκηση στην Ελλάδα, εφόσον:

α. είναι πολίτες κρατών -μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλου συμβαλλομένου κράτους της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο,

β. είναι κάτοχοι πτυχίου Νομικής Σχολής των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων των ανωτέρω υπό (α) Κρατών.».

Ήδη, με το εδάφιο α' της παρ.4 του άρθρου 6 Ν.4285/2014 (ΦΕΚ Α 191/10.9.2014) προστέθηκε παράγραφος 1Α, ως εξής: «1.Α. Για το αίτημα εγγραφής στο Μητρώο ασκουμένων αποφαινεται Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας. Η Επιτροπή αποτελείται από τους Προέδρους των Δικηγορικών Συλλόγων: α) Αθηνών, ως πρόεδρο, β) Θεσσαλονίκης, γ) Πειραιώς ή τους αναπληρωτές τους και δ) έναν Πρόεδρο άλλου Δικηγορικού Συλλόγου ή τον αναπληρωτή του. Η ανωτέρω Επιτροπή ορίζεται στην πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων, που συγκαλείται μετά τις αρχαιρεσίες για ανάδειξη των προεδρείων των Συλλόγων και η θητεία της διαρκεί μέχρι τη λήξη της θητείας των μελών της. Στην Επιτροπή μετέχει επίσης, ως πέμπτο μέλος, και ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση ή το οριζόμενο από αυτόν μέλος του Συλλόγου αυτού. Αν ο αιτών επιθυμεί να εγγραφεί σε σύλλογο ο πρόεδρος του οποίου

μετέχει ως μόνιμο μέλος (α έως δ), τότε ως πέμπτο μέλος ορίζεται με απόφαση του Προέδρου του συλλόγου αυτού, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, με τον αναπληρωτή του. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις φορές ετησίως.

Εφόσον πληρούνται οι κατά τα ανωτέρω υπό α και β προϋποθέσεις, η Επιτροπή διερευνά αν τα εν γένει προσόντα του ενδιαφερομένου είναι αντίστοιχα προς εκείνα που κατά τον παρόντα κώδικα απαιτούνται για την εγγραφή πτυχιούχου νομικής ως ασκούμενου. Κατά την κρίση της αυτή λαμβάνονται υπόψη οι τίτλοι σπουδών του υποψηφίου, τα γνωστικά αντικείμενα τα οποία έχει διδαχθεί, τα δικαιολογητικά που προσκομίζει και η εν γένει εμπειρία του σε εργασίες νομικής φύσεως. Λαμβάνονται επίσης, υπόψη οι διαφορές των ευρωπαϊκών εννόμων τάξεων. Σε περίπτωση διαπίστωσης μη αντιστοιχίας των επαγγελματικών προσόντων, η Επιτροπή αξιολόγησης παραπέμπει το φάκελο του αιτούντος στην Επιτροπή του άρθρου 16. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της ως άνω Επιτροπής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Περαιτέρω, με την ΥΑ του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπ' αρ. 80423 (ΦΕΚ Β' 2923/30-10-2014) με τίτλο «Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων Ασκούμενων Δικηγόρων» ορίζεται ότι (άρθρο 2 παρ. 3) «η Επιτροπή Αξιολόγησης συνεδριάζει, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, τακτικά μεν τέσσερις φορές ετησίως, κατά τους μήνες Μάρτιο, Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Δεκέμβριο, εκτάκτως δε όποτε παραστεί ανάγκη. Στην πρόσκληση επισυνάπτεται ημερήσια διάταξη στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι αιτήσεις που θα εξετασθούν. Ειδικώς, η πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής Αξιολόγησης θα πραγματοποιηθεί εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση της αποφάσεως συγκροτήσεως», καθώς και ότι (άρθρο 2 παρ. 5) «Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2690/1999 (Α' 45)». Ιδίως δε, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 παρ. 1 της ως άνω ΥΑ η Επιτροπή Αξιολόγησης διερευνά αν τα εν γένει προσόντα του υποψηφίου είναι αντίστοιχα προς εκείνα που απαιτούνται κατά τον Κώδικα Δικηγόρων για την εγγραφή πτυχιούχου νομικής ως ασκούμενου. **Προς τούτο συνεκτιμώνται, ιδίως, οι τίτλοι σπουδών του υποψηφίου, τα μαθήματα που έχει διδαχθεί, η διάρκεια των σπουδών του, η εμπειρία του σε νομικές εργασίες, η ενδεχόμενη αναγνώριση του τίτλου σπουδών του από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και η βεβαιωμένη με σχετικό αποδεικτικό συμμετοχή του σε επιμορφωτικά σεμινάρια. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στις διαφορές μεταξύ των ευρωπαϊκών εννόμων τάξεων. Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου εάν κριθεί ότι ο υποψήφιος πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις, εγγράφεται ως ασκούμενος στον Δικηγορικό Σύλλογο όπου επιθυμεί, αναδρομικά από την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεώς του. Αν κριθεί ότι ο υποψήφιος δεν πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις, η Επιτροπή παραπέμπει, με αιτιολογημένη απόφασή της, τον φάκελο στην Μόνιμη Επιτροπή Δοκιμασίας Επάρκειας που προβλέπεται στο άρθρο 16 του Κώδικα Δικηγόρων. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή οφείλει να αποφανθεί εντός δύο μηνών από τη συνεδρίασή της.**

Άλλωστε, με το άρθρο 45 παρ. 4 εδ. β' ΠΔ 18/1989, «η αρχή θεωρείται ότι αρνείται την ενέργεια αυτή όταν παρέλθει άπρακτη η ειδική προθεσμία που τυχόν τάσσει ο νόμος, διαφορετικά όταν παρέλθει τρίμηνο από την υποβολή της σχετικής αιτήσεως στη Διοίκηση, η οποία είναι υποχρεωμένη να χορηγεί ατελώς βεβαίωση για την ημέρα υποβολής της αίτησης αυτής.».

2. Από τη νομολογία κρίθηκε πρόσφατα ότι: «σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 43 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως ίσχυσε μετά τη Συνθήκη του Αμστερνταμ (οι οποίες έχουν το ίδιο περιεχόμενο με τις παρατεθείσες στην προηγούμενη σκέψη

διατάξεις των άρθρων 45 και 49 ΣΛΕΕ) όταν κράτος μέλος της Ένωσης (εφεξής «κράτος υποδοχής») εξετάζει αν θα επιτρέψει σε «κοινοτικό υπήκοο», ακόμη και πολίτη του ιδίου, την άσκηση επαγγέλματος για την οποία, κατά τη νομοθεσία του κράτους αυτού, απαιτούνται προσόντα πιστοποιούμενα με την κατοχή ορισμένου τίτλου, οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τους τίτλους τους οποίους έχει αποκτήσει ο ενδιαφερόμενος σε άλλο κράτος μέλος («κράτος προέλευσης») και οι οποίοι συνιστούν νόμιμη προϋπόθεση για την άσκηση του ίδιου επαγγέλματος στο κράτος εκείνο. Η υποχρέωση αυτή δεν οφείλεται στην εγγενή ακαδημαϊκή αξία των εν λόγω τίτλων ούτε περιορίζει την αποκλειστική αρμοδιότητα του κράτους υποδοχής να καθορίζει το ίδιο τη μορφή, το περιεχόμενο και το επίπεδο της οικείας εκπαίδευσης, καθώς και τα επιθυμητά για το συγκεκριμένο επάγγελμα προσόντα, αλλά στηρίζεται στο γεγονός ότι οι πιο πάνω τίτλοι επιτρέπουν στο κράτος προέλευσης την πρόσβαση στο οικείο επάγγελμα. Γι' αυτό και δεν επιτρέπεται να μη λαμβάνονται υπόψη εξαιτίας ακαδημαϊκών και μόνο (ως προς την αντίστοιχη εκπαίδευση) διαφορών μεταξύ κράτους προέλευσης και κράτους υποδοχής. Αντιθέτως, το κράτος υποδοχής πρέπει σε κάθε περίπτωση να εξετάζει τους εν λόγω τίτλους, να συγκρίνει τις ικανότητες που πιστοποιούνται με αυτούς με τα αντίστοιχα προσόντα που απαιτούνται κατά τη δική του νομοθεσία για το συγκεκριμένο επάγγελμα, και, ανάλογα με το αποτέλεσμα της σύγκρισης, είτε (επί αντιστοιχίας των προσόντων) να επιτρέπει άνευ άλλου την πρόσβαση στο επάγγελμα είτε (επί μερικής μόνον αντιστοιχίας) να αξιώνει από τον ενδιαφερόμενο να αποδείξει ότι έχει συμπληρώσει με άλλους τρόπους τα υπολειπόμενα προσόντα. Αρμόδιο, εξάλλου, για την κρίση αυτή, περί επαγγελματικής ισοτιμίας των τίτλων, είναι, αν δεν έχει θεσπισθεί στο κράτος υποδοχής σχετική διαδικασία, το όργανο του κράτους αυτού στο οποίο έχει ανατεθεί από την οικεία εθνική νομοθεσία η αρμοδιότητα να ελέγχει τη συνδρομή των προϋποθέσεων πρόσβασης στο συγκεκριμένο επάγγελμα. Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση δικηγόρων και ασκούμενων δικηγόρων και, επομένως, όταν κοινοτικός υπήκοος ζητεί να του επιτραπεί να διανύσει σε κράτος μέλος την πρακτική άσκηση που προβλέπεται στο κράτος αυτό ως προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου και επικαλείται προς τούτο τίτλους, τους οποίους έχει αποκτήσει σε άλλο κράτος μέλος και οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο κράτος εκείνο για την πρόσβαση σε αντίστοιχη δραστηριότητα, η αρμόδια αρχή του κράτους υποδοχής οφείλει, κατά τα προεκτεθέντα, να λάβει υπόψη τους εν λόγω τίτλους και, συνεκτιμώντας τους στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησης της εκπαίδευσης και των εν γένει προσόντων του αιτούντος, να εξακριβώσει αν και κατά πόσον οι γνώσεις που πιστοποιούνται με τους τίτλους αυτούς και τα κτηθέντα στο κράτος προέλευσης προσόντα ή επαγγελματική πείρα, καθώς και η πείρα, την οποία έχει αποκτήσει ο αιτών στο κράτος υποδοχής, πληρούν, μερικώς έστω, τις σχετικές ουσιαστικές προϋποθέσεις που απαιτούνται στο τελευταίο αυτό κράτος. Κατά την αξιολόγηση δε αυτή, το κράτος υποδοχής μπορεί να προβαίνει σε συγκριτική εξέταση των απαιτούμενων από το ίδιο διπλωμάτων με εκείνα του κράτους προελεύσεως, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις διαφορές των εθνικών εννόμων τάξεων, δεν μπορεί όμως να αρνηθεί την ικανοποίηση του σχετικού αιτήματος με μόνη την αιτιολογία ότι πτυχίο νομικής που αποκτήθηκε στο κράτος προέλευσης δεν έχει τύχει ακαδημαϊκής αναγνώρισης στο κράτος υποδοχής.»(2617/2015 ΣτΕ, βλ. σχετ. και 513/2015 ΣτΕ, 2770/2011 ΟλΣτΕ).

Άλλωστε, ήδη με την απόφαση του άλλοτε Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Morgenbesser (απόφαση της 13-11-2003, υπόθεση C-313/01), κατά την ερμηνεία του κοινοτικού νομικού πλαισίου για την αναγνώριση των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση, θεωρήθηκε ότι (σε αγκύλη τα σχετικά σημεία του οικείου σκεπτικού): «[64]η, από ακαδημαϊκή και επαγγελματική άποψη, αναγνώριση της ισοτιμίας διπλώματος

αποκτηθέντος σε ένα πρώτο κράτος μέλος μπορεί να είναι πρόσφορη, και μάλιστα καθοριστική, για την εγγραφή στον δικηγορικό σύλλογο ενός δευτέρου κράτους μέλους. ... [65] Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι, για να προβεί η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής σε ελέγχους, υπό συνθήκες τέτοιες όπως στην κύρια δίκη, απαιτείται να εξακριβώσει αν το πτυχίο το οποίο επικαλείται ο ενδιαφερόμενος είναι, από ακαδημαϊκή άποψη, ισότιμο με το πτυχίο που κανονικά απαιτείται από τους υπηκόους του κράτους αυτού.[66] Επομένως, το πτυχίο του ενδιαφερόμενου ... πρέπει να συνεκτιμάται στο πλαίσιο συνολικής αξιολόγησης της εκπαίδευσης, ακαδημαϊκής και επαγγελματικής, την οποία επικαλείται αυτός.[67] Επομένως, στην αρμόδια αρχή εναπόκειται να εξακριβώσει, ... εάν και κατά πόσον οι γνώσεις που πιστοποιούνται με το χορηγηθέν σε άλλο κράτος μέλος πτυχίο και τα κτηθέντα εκεί προσόντα ή επαγγελματική πείρα, καθώς και η πείρα την οποία έχει αποκτήσει ο υποψήφιος στο κράτος μέλος όπου ζητεί την εγγραφή του, πληρούν, μερικώς έστω, τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την πρόσβαση στην οικεία δραστηριότητα. [70] Αν η συγκριτική αυτή εξέταση των διπλωμάτων καταλήγει στη διαπίστωση ότι οι γνώσεις και τα προσόντα που πιστοποιούνται με το αλλοδαπό δίπλωμα αντιστοιχούν στα απαιτούμενα από τις εθνικές διατάξεις, το κράτος μέλος υποχρεούται να δεχθεί ότι το δίπλωμα αυτό πληροί τις προϋποθέσεις που θέτουν οι εθνικές διατάξεις. [72] Βάσει των προεκτεθέντων ... το κοινοτικό δίκαιο εμποδίζει τις αρχές κράτους μέλους να αρνούνται να εγγράψουν, στα μητρώα των διανυόντων περίοδο ασκήσεως αναγκαία για την εν συνεχεία άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος, τον κάτοχο πτυχίου νομικής, το οποίο απέκτησε σε άλλο κράτος μέλος, με μόνη αιτιολογία ότι το πτυχίο αυτό δεν έχει χορηγηθεί ούτε επικυρωθεί από πανεπιστήμιο του πρώτου κράτους.»

II. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Περιήλθε σε γνώση μου ότι έχει ανακύψει πρόβλημα στη διαδικασία εγγραφής ως ασκουμένων δικηγόρων, εκείνων που είναι κάτοχοι κυπριακών τίτλων σπουδών. Το πρόβλημα, σύμφωνα με τις σχετικές αναφορές, έχει στη φάση αυτή λάβει την ειδικότερη μορφή της καθυστέρησης πραγματοποίησης της εγγραφής, λόγω συνεχών αναβολών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης του Άρθρου 15 του Κώδικα Δικηγόρων, ιδίως αυτήν από 24/10/2015, και τις από 13/11/2015 και από 15/12/2015 επιστολές του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και Προέδρου της Επιτροπής Αξιολόγησης κ. Αλεξανδρή προς τον κ. Πρύτανη του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου προκύπτει η επίκληση του προβλήματος πως στο σύνολο των σχετικών φακέλων παρατηρούνται αντιφάσεις ως προς τα προσκομισθέντα έγγραφα, αναφορικά με περισσότερα ζητήματα (ως προς τον αριθμό των μεταφερόμενων μαθημάτων, το ύψος πιστωτικών μονάδων ανά μάθημα, τη διάρκεια σπουδών κλπ). Κρίθηκε δε από την Επιτροπή ότι αυτές οι ελλείψεις καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση των φακέλων και αποφασίστηκε η αναβολή της συζήτησης των σχετικών αιτήσεων και η αποστολή εγγράφων προς τα αντίστοιχα Πανεπιστήμια (Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου και Πανεπιστήμιο Λευκωσίας), κοινοποιουμένων στους αιτούντες, για την παροχή εξηγήσεων και με τη διατήρηση κάθε νόμιμης επιφύλαξης. Για το λόγο αυτό απεστάλη η ως άνω τελευταία σχετική επιστολή, στην οποία, πέραν από μια περισσότερο αναλυτική παράθεση των ζητημάτων που προέκυψαν, τάσσεται και προθεσμία 10 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της για την προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων ανά ατομικό φάκελο.

Από ό,τι άλλωστε, πληροφορούμαι η νέα συνεδρίαση της Επιτροπής Αξιολόγησης θα λάβει χώρα πιθανότατα την 15/01/2015, ενώ τα αντίστοιχα κυπριακά πανεπιστήμια θα έχουν ανοίξει την 11/01/2015 και υπάρχει ανησυχία από τους αποφοίτους τους ότι δεν θα μπορέσει να

ανοίξει την 11/01/2015 και υπάρχει ανησυχία από τους αποφοίτους τους ότι δεν θα μπορέσει να γίνει δυνατή η παροχή των σχετικών στοιχείων στο σύντομο αυτό διάστημα. Εξάλλου, η πλευρά των πανεπιστημιακών αυτών αρχών έχει με παρελθούσες επιστολές της προβάλλει επιχειρήματα κατά της διαπιστούμενης από την Επιτροπή έλλειψης στοιχείων, καταλογίζοντάς τη σε λάθος εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς και σώρευσης πιστωτικών μονάδων (ECTS) και εν γένει σε λάθος εκτιμήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης.

III. ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΓΓΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

Ανεξάρτητα από την ουσία της, η ως άνω υπόθεση δημιουργεί εντύπωση ως προς το ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης, σύμφωνα με τα καταγγελλόμενα, φαίνεται ότι δεν έχει καταφέρει να εκδώσει απόφαση για αρκετά εκκρεμή αιτήματα εδώ και πολύ καιρό, ιδίως παρά το σαφές, προδιαγεγραμμένο χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο οφείλει να το κάνει αυτό.

Για το λόγο αυτό έλαβα επιστολές διαμαρτυρίας από αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και από εμπλεκόμενους εκπαιδευτικούς φορείς και φοιτητές. Αυτές οι επιστολές καθαυτές, προς το παρόν, δεν θεωρώ ότι έχουν δημιουργήσει άμεσα προβλήματα για τη χώρα μας σε σχέση με το ισχύον δίκαιο της Ε.Ε. Το ίδιο ισχύει και για τις αντιδράσεις από αρχές της Κύπρου. Παρόλα αυτά, ενεργοποιούν την ανάγκη να δοθούν απαντήσεις σε εύθετο χρόνο και να επιδειχθεί ιδιαίτερη πρόνοια για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Θέση της Κυβέρνησης και δική μου είναι ότι οι αρχές στις οποίες ανατίθενται τέτοιας φύσης καθήκοντα πρέπει να επιδεικνύουν ξεχωριστό ενδιαφέρον, όταν επιλαμβάνονται υποθέσεων που συνδέονται με την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από νέους, ενώ διατρέχουμε μια τόσο δύσκολη οικονομικά εποχή, που καλεί στην επίδειξη ιδιαίτερης ευαισθησίας. Η ταχύτητα και η εν γένει πραγμάτωση της δικαιοκρατικής απαίτησης για άσκηση της διοίκησης κατά χρηστό τρόπο θεωρείται αυτονόητη υποχρέωση. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, με σχετική ανακοίνωση, έγκαιρα να προσδιορίζονται σαφώς τα απαιτούμενα κατά το νόμο δικαιολογητικά έγγραφα και να καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να τα υποβάλλουν. Επίσης, κάθε ζήτημα συμπλήρωσης αυτών των δικαιολογητικών, διόρθωσης ή διευκρίνισης ασαφειών ή αντιφάσεων θα πρέπει να προσδιορίζεται άπαξ στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής, ώστε να μην προκαλείται αδικαιολόγητη χρονοτριβή λόγω επανειλημμένων αναβολών.

Κρίνεται πάντως ότι, ήδη, από την Υπουργική Απόφαση 80423/2014 προκύπτουν προβλήματα που αφορούν τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 αυτής, τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται από τους αιτούντες με την αίτηση εγγραφής είναι το επικυρωμένο αντίγραφο του πτυχίου και κατάσταση των μαθημάτων που έχουν διδαχθεί, καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο ή δικαιολογητικό από όπου θα προκύπτει εμπειρία τους σε εργασίες νομικής φύσης καθώς και στοιχεία για την εν γένει νομική τους εκπαίδευση. Συμπληρωματικά, από την παρ. 1 του άρθρου 3 της ίδιας ΥΑ, προκύπτει ότι διερευνάται η αντιστοίχιση των εν γένει προσόντων του υποψηφίου προς τις απαιτήσεις του Κώδικα Δικηγόρων, συνεκτιμωμένων εκτός των παραπάνω και της διάρκειας των σπουδών και της ενδεχόμενης αναγνώρισης του τίτλου σπουδών του από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και η βεβαιωμένη με σχετικό αποδεικτικό συμμετοχή του σε επιμορφωτικά σεμινάρια. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στις διαφορές μεταξύ των ευρωπαϊκών εννόμων τάξεων.

Παρόλα αυτά, πρέπει να γίνεται νομοθετικά διάκριση ανάμεσα στα ελάχιστα αναγκαία βασικά δικαιολογητικά από τα οποία αποδεικνύεται ότι πληρούνται τα προσόντα για την άσκηση των καθηκόντων του ασκούμενου βάσει του ν. 4194/2013 και σε δικαιολογητικά από τα οποία αποδεικνύονται πρόσθετα προσόντα. Στο πλαίσιο αυτό δεν φαίνεται εύλογη η επιπρόσθετη

απαίτηση για ύπαρξη προηγούμενης εμπειρίας ή η αποδεδειγμένη συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια. Κι αυτό, αφενός γιατί δεν μπορεί να συνεκτιμώνται στοιχεία που αναμένεται να αποκτηθούν κυρίως μετά την έναρξη της διαδικασίας της άσκησης (εμπειρία σε νομικές εργασίες) και, αφετέρου, δεν μπορεί να εξισώνονται στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεκτίμησης εντελώς ανόμοια μεγέθη, όπως είναι από τη μια ο τίτλος σπουδών και από την άλλη το αποδεικτικό συμμετοχής σε επιμορφωτικό σεμινάριο, και να προκύπτουν σημαντικές διαφοροποιήσεις μόλις με βάση το τελευταίο. Τα παραπάνω ισχύουν ιδίως υπό την ερμηνεία του άρθρου 6 ν. 4194/2013 από το οποίο συνάγεται ότι τις ουσιαστικές προϋποθέσεις για την εκπλήρωση των καθηκόντων του ασκούμενου δικηγόρου τεκμαίρεται ότι μπορεί να εκπληρώσει ο κάτοχος πτυχίου Νομικής των Τμημάτων Νομικής των ημεδαπών Α.Ε.Ι. Ιδιαίτερη βαρύτητα συνεπώς, για τη διερεύνηση και κρίση περί της αντιστοιχίας και του ισοδύναμου των γνώσεων που κατέχει ο ενδιαφερόμενος προς τα σχετικά απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα, έχει η ενδεχόμενη αναγνώριση του τίτλου σπουδών που έχει πραγματοποιηθεί από τον αρμόδιο φορέα (ΔΟΑΤΑΠ), τηρουμένων των λοιπών όρων που ήδη απαιτούνται από τη νομολογία.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 της ΥΑ 80423/2014 η Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να αναθέτει σε 3 δικηγόρους το καθήκον του ελέγχου των δικαιολογητικών και της σύνταξης σχετικών αναλυτικών εκθέσεων.

Όμως, το συγκεκριμένο πλαίσιο θα μπορούσε να βελτιωθεί, με στόχο η Επιτροπή Αξιολόγησης, ασκώντας το καθήκον που από το νόμο της έχει ανατεθεί, να συνεργάζεται για τον έλεγχο και την αξιολόγηση των δικαιολογητικών και τη σύνταξη των σχετικών εκθέσεων και με επιστήμονες που έχουν τεκμηριωμένη γνώση και εμπειρία του συστήματος αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων, ιδίως του «Ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων» (μονάδες ECTS). Στο ίδιο πλαίσιο, η ενδεχόμενη αναγνώριση του τίτλου σπουδών από τον ΔΟΑΤΑΠ θα έπρεπε να έχει αυξημένη βαρύτητα γι' αυτή την κρίση.

Εν αναμονή των αποφάσεων μετά την επικείμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Αξιολόγησης και της ενδεχόμενης λύσης στο φαινόμενο της καθυστέρησης έκδοσης απόφασης, ήδη, εξετάζονται παρεμβάσεις όπως οι ανωτέρω. Μετά την αποκρυστάλλωση της πλήρους εικόνας του σχετικού προβλήματος, οπότε και θα μπορούν να αποτυπωθούν πρόσφορες για αυτό λύσεις, θα ακολουθήσει δημόσιος διάλογος με τους καθ' ύλη αρμόδιους φορείς (δικηγορικοί σύλλογοι) για την καλύτερη αντιμετώπιση των ζητημάτων. Παραμένω στη διάθεσή σας για κάθε πρόσθετη διευκρίνιση ή χορήγηση σχετικού εγγράφου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Ακριβές αντίγραφο
Η Αναπλ. Προϊστάμενη Τμήματος
κ.α.α/

Μ. Νούλα